

som tidligere Regjeringer gjorde, dengang Højskoleinstitutionen kom op her i Landet, idet man lod den ganske vilkaarlig blive et Bytte for Agitationen og for mindre vel udlærte Lærere, ikke var stet, og at Institutionen dengang var tagen i Regjeringens Haand. Men skulle vi nu til at lovgive paa Landbrugs skolens Omraade, ønsker jeg rigtig nok paa det Bestemteste, at Regjeringen tager denne Sag fast i sin Haand og understøtter den selv ud over det, som her er Tale om, naar man har Sikkerhed for, at Udbyttet af Undervisningen svarer til den Udgift, som Statskassen i saa Henseende vil faae. Det er en Hovedindvendning fra min Side mod § 5, at der ikke gives tilstrækkelig Sikkerhed for, hvorledes disse Landbrugs skoler ville blive drevne rundt omkring, og med Hensyn til Tilskudet til dem, forekommer det mig selvfølgelig, at saa længe det bliver ved det Tilsyn, som Lovforslaget giver, er selv de 60,000 Kr., som den ærede Minister ønsker disse 100,000 Kr. bragt med til, et for stort Beløb; thi, vel at mærke, Landbrugs skoler og Højskoler her rundt omkring i Landet kjædes nu allerede saaledes sammen, at mange Højskoler ikke rigtig vide, om de ere Landbrugs skoler eller Højskoler. I det Hele taget staar Højskoleinstitutionen her i Landet saa vagt, at jeg har oplevet i Aarhus Amtsråd, at de Tilsynshavende ved en Højskole have kaldet den en Realskole; Provstens Erklæring gif ud paa, at den var en Realskole, og de Dplysninger, Kultusministeriet kom med, gif ud paa, at den var en Realskole, men de Dplysninger, som Skolen selv gav, sagde, at den var en Højskole. Saa lidt vidste man selv Bsted om, hvad det var, man drev her. Jeg tror altsaa, at der maa en indgaaende Undersøgelse til, for at faae at vide, paa hvilket Punkt Landbrugs skolerne staa nu, og at Staten, naar man vil udvikle dem videre, bør tage dem i sin Haand og siktre, at Undervisningen bliver tydelig og svarende til den Udgift, som Statskassen da vil faae. Det er ikke min Hensigt med disse Bemærkninger at lægge Lovforslaget Hindringer i Veien. Det vilde jo være løierligt fra en Landmands Standpunkt, der absolut maa interessere sig for Højskolen, og som med samme Glæde som de to foregaaende Talere har set, hvad Landbohøjskolens Lærere have udrettet. Det maa være mig tilladt at tilføie, at vel have Landmændene faaet deres Viden i den omhandlede Retning fra Landbohøjskolens Lærerpersonele, men der er en Institution, som ikke maa glemmes, og det er Landhusholdningsselskabet. Havde det ikke været, havde det ikke givet Henge, saa

gad jeg nok set, hvorledes Landbohøjskolen var kommen til de Resultater, som den heldigvis er kommen til. Jeg anbefaler Lovforslaget til Thingets Velvillie.

Casper Jensen: Jeg kan være enig med den ærede sidste Taler (Suel) i det Betsagelige i, at dette Lovforslag er naaet saa sent herop. Jeg kan ogsaa være enig med ham om det Uheldige i, at der næppe er Anledning til at tro, at Rigsdagen bliver saa længe sammen, at dette Lovforslag kan faae den behørig Drøftelse i det Udvalg, som der er staaet paa vil blive nedsat i Sagen. Men den ærede Taler maa vel huske paa, at der her er Tale om et temmeligt vidtløftigt Lovforslag, ikke alene med Hensyn til økonomiske Spørgsmaal, men ogsaa med Hensyn til alle de Foranstaltninger, der ere påtænkte ude paa Landbohøjskolen. Der har været mange modstridende Meninger ved Ordningen af dette Lovforslag, der har været mange Undersøgelser og mange Planer, og alt Sligt kan ikke endes paa kort Tid. Jeg tror, at de Mænd, som have arbejdet paa dette Lovforslag, ønske saa fuldt som Mogen, at det skulde føres igjennem, og de have ikke holdt det tilbage, af Hensyn til, at det skulde komme herop saa sent, at det ikke blev gennemført. Hvad den ærede Taler ellers fremførte, er jeg ikke enig med ham i; jeg vil heller ikke haabe, at der er mange Medlemmer her i Salen, som se paa Lovforslaget med de samme Øine som den ærede sidste Taler, og jeg vil heller ikke haabe, at der bliver mange Medlemmer i det Udvalg, som rimeligvis vil blive nedsat angaaende Lovforslaget, der ere af samme Mening som den ærede sidste Taler. Han sagde, at han vilde ikke lægge Hindringer i Veien for Lovforslaget; thi han var ingen Modstander af Landbohøjskolen; men de forskjellige Udtalelser, som kom fra det ærede Medlem, bevirke, at jeg tror, at det ærede Medlem alligevel er en Modstander i alt Fald af dette Lovforslag, og det undrer mig. Der er enkelte Udtalelser af det ærede Medlem, som gjøre, at dersom man vilde spørge mig om, hvilken borgerlig Stilling det ærede Medlem, efter sine Udtalelser at dømme, indtager, vilde jeg nærmest svare, at han var Hædagog eller havde en anden boglig Syssel, og ikke, at han var Landmand; thi det ærede Medlem kom med den Udtalelse, at til Lærere paa Landbohøjskolen kunde man godt hente Guld fra Universitetet eller polyteknisk Lærestiftelse, og en Udtalelse som denne forekommer mig tyder ikke paa, at det ærede Medlem ret veed, hvilke Krav Landbruget stiller til Lærerne. Der er ingen